№ 72 აპრილი 5, სამშაბათი 1888 აპრილი 5, სამშაბათი № 72

ბაზეთი ღირს

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	70
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ივერია.

1877—1888 საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი 1877 1888

გაზეთის დასაკეთებად და ერქმა განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ: თბილისში, ტ. ... ...

ქმე და სიყვარული ქვეყნისა ჭმობ-ქმედებს და არა ქონი და Ჭირვეულობა „მე თუ შენობისა“. გუშინ დაიწერეს კაცი იმისთვის, რომ მე კონსტიტუციის ხელ-ახლად გადასინჯვას ვერ ვიკისრებო, ᲯᲯᲔᲚ იწერებენ კაცს იმისთვის, რომ მე კონსტიტუციის ხელ-ახლად გადასინჯვას ვკისრულობო და ემეკრეთიან კიდეც, რაკი ეგრეა, ᲯᲯᲔᲚ ხანს ვერ გახეირებთო. მოდით და აქ ან თავი გაიგეთ და ან ბოლო.

ხვალ ვაცნობებთ მკითხველს—როგორ მიეგებენენ ფელოკეს სამინისტროს მისდა შრომგრამის მიხედვით შინა, თუ გარედ. ეს მით უფრო საყურადღებო და საგულისხმიერო, რომ ამაზედ არის დამოკიდებული ფელოკეს სამინისტროს ხანგრძლიობა, რომლის შემდეგ ადვილად საფიქრებელია კლემანსოს გაეხსნას გზა მთავარმინისტრობისა. კლემანსოს გამინისტრება კიდეც ბევრს ახალს მოასწავებს საშინაო და საგარეო პოლიტიკისათვის.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

*** ქ. ახალციხიდგან გვწერენ იმ უბედურების თაობაზე, რომელიც შეემთხვა პატიეცემულს მამა კალისტრატეს:

„წარსულ შაბათს, 26-ს მარტს, ეარძიის მონასტერში, ახალციხის მაზრაში, მოხდა მეტად საზარელი და შემაძრწუნებელი შემთხვევა, რომლის მსხვერპლადაც, თითქმის, გახდა ძვირფასი, დაუღალავი და თავ-განწირული მონასტრის კეთილდღეობისათვის წინამძღოლი, მღვდელ-მონაზონი მამა კალისტრატე.

როგორც საქმიდგანა სჩანს, პატიეცემული მამა კალისტრატე ასწარებდა მონასტრის გზას, რომელზედაც გადმოწოლილიყო უზარმაზარი კლდის ლოდები, რის გამოც მლოცავთ მისვლა-მოსვლა უჭირდებოდათ. ამიტომაც მამა კალისტრატემ განიზრახა ამ ლოდების ლაღუმით

რობს, რომ ბავარია და საქსონია დიდის გერმანიის აგებულებას ეკლებიეთ სჩხვლეტენ, რომ სოციალისტობა ძლიერდება, რომ გველფები და პოლონელები სდევნიან და უდარაჯებენ ამ აგებულებას გასაგმირავად, რომ საფრანგეთი ყურებდაკვეტილია და დღე-ღამე ფხიზლობს, რომ ავსტრიას მაინც არ დაჰეიწყებია ბიაბრუობა, რომ რუსეთს გული მოსდის, რად უძალლიანდებ? ყველას გერმანელი და გული რად მაკლეეენებს მეც ჩემს სურვილსაო. იმასა ჰფიქრობს, რომ, მოეკვდები თუ არა, ევროპა მოიშორებს თავიდამ ამ საშინელს მაჯლაჯუნასა და ყველა ისინი, ვინც დღეს ემორჩილება ეარძინისა და ფრიდრიხსრულედამ გამოცემულს ბრძანებას, მაშინ დაადწევენ თავს ამ ძალ-მომრეობას. რაკი წინ მრისხანე ბაებაყ დგეს აღარ დაინახავენ, შეეროდებიან ერთად და ნელ-ნელა დაამსხვრევენ გერმანულს პოლიტიკას, რომელსაც ამდენს ხანს ვითმენდით და შეწყენარებით-კი არას დროს არ შეგვიწყენარებიაო. ჰფიქრობს ბისმარკი ისტორიაზედაც, რომელიც უსაყვედურებს მაშინ, რომ შენ ყოველივე მხოლოდ დღევანდელის ღირსათვის შეგიქმნია და ამიტომ ეშვი მაქვს, რომ გენიოსობა გქონდეს მომ-

---

დმტერეეა, ე. ი. აფეთქება თოფის წამლით და კიდეც შეუდგა საქმეს. კალისტრატეს მიეკა თავისისაენ ხელით ამოფუფრულს ლოდებში სამი ლაღუმი და ფიტლეგ მოაშორებოდა რამდენსამე მანძილზე. მოკლე ხანს განშმაელობაში ორს ლაღუმს ეფეთქნა და მესამეს-კი კარგა ხანს დაეგვიანა. კალისტრატეს ეგონა—მესამე ლაღუმმა მომატყუაო, და ხელ-მეორედ მიუახლოდდა პატრუქის მისაცემად. აეღო პატრუქი, ჩაედო გატეხილის კლდის ნაფუფრში, რომელშიაც ცეცხლს ᲯᲯᲔᲚ არ მიეღწია თოფის წამლამდე, და სანამ წუმწუმას აანთებდა, იფეთქა თოფის წამლმა, გახეთქა კლდის ლოდი ნაწილ-ნაწილად და საშინლად დაასახიჩრა თავ-დადებული მამა კალისტრატე. საკოდავისათვის ლაღუმს წაურთმეია სრულებით სამი თითი მარᲯᲯᲔᲚᲐ ხელისა, დიდი, მაჩვენებელი და შუა თითი, და ამაე ხელის ძვლები სულ დაულეწია. პირი-სახეც ძალიან დაუშავებია და დაუზიანებია. სულ შეუტრუსნია, გაჰლურᲯᲯᲘᲜᲐ და ისე აქვს თურმე დასიებული, რომ ექიმმაც ᲯᲯᲔᲚ არ იცის, თვალები აქვს თუ არა. მაგრამ, როგორც ექიმი ამბობს, სახე საეᲭᲔᲚᲘ არა აქვს დაზიანებული, რადგან სიმსივნე არ უშლის მამა კალისტრატეს არც ლაპარაკს და არც ჭამასა.

მოწᲬᲔᲚᲘ ქალაქ ახალქალაქიდგან სამხედრო ექიმი ამბობს, რომ თუ ხელი არ მოეᲭრა, ძალიან ძნელია კალისტრატეს მორჩენა და ეს ოპერაცია უსათუოდ საჩქაროდ უნდა მოხდეს, ᲘᲔᲚᲘᲗ ანტონის ცეცხლი არ გასჩენიაო. მე მარტოკა არ შემიძლიან ეს ოპერაცია გაᲕᲣᲙᲔᲗᲝ, თუ ერთი სხვა ექიმიც არ დამესწროო. მაგრამ, ჩვენდა საუბედუროდ, ᲘᲜᲔ არის პატრონი?! დასტოვეს ძვირფასი მამა ეხლანდელ უამინდობისა გამო მოუვალ და მიᲕარდნილ კლდეში. ამაზედ არც პოლიცია ზრუნავს, არც მაზრის ექიმები. თუმცა პოლიციამ გაგზავნა თავისი მოხᲔᲚᲘ, ბატონი ვ. ტერᲒᲠᲘ—ᲘᲔ, მონასტრის ნივთების დასაᲪᲔᲚᲕᲔᲚᲐ და აგრეთვე მღვდელ-მონაზნისა, მაგრამ ამ ნაირი დაცვა ვერ დაიხსნის დასახიჩრებულს ძვირ-

---

ᲛᲐᲓᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲐ, თორემ როგორ ვერა შეᲭᲘᲛᲔᲜ-რა ისეთი, რასაც შენ წმენდ მეტს ხანს ეცოცხლნაო. მაგრამ ბისᲛᲐᲠᲙᲘ სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ არ შეუძლიან დაიᲪᲐᲕᲐ თავისი ქმნილება იმათ თავს დასხᲛᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲘᲜᲔᲚ ᲛᲮᲚᲝᲕᲔᲚᲘ იმის სიკეთილიᲚᲐ ᲔᲚᲘᲡ, რომ მაშინეე იერიში მიიტანოს, თუ არ ერთის ღონით: ეს ღონე ის არის, რომ დაასრულოს გერმანული გაერთიანების საქმე, დამყარებული მხოლოდ მხეᲓᲠᲝᲜᲘᲡ ძლიერებასა და ყოველდ-შემძლებლობაზე.

იმასა ჰფიქრობს, რომ სრულსა და საᲡᲘᲪ ერთობას სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ ვერ შეᲭᲘᲛᲔᲜ-რა ისეთი, რასაც შენ წმენდ მეტს ხანს ეცოცხლნაო. მაგრამ ბისᲛᲐᲠᲙᲘ სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ არ შეუძლიან დაიᲪᲐᲕᲐ თავისი ქმნილება იმათ თავს დასხᲛᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲘᲜᲔᲚ ᲛᲮᲚᲝᲕᲔᲚᲘ იმის სიკეთილიᲚᲐ ᲔᲚᲘᲡ, რომ მაშინეე იერიში მიიტანოს, თუ არ ერთის ღონით: ეს ღონე ის არის, რომ დაასრულოს გერმანული გაერთიანების საქმე, დამყარებული მხოლოდ მხეᲓᲠᲝᲜᲘᲡ ძლიერებასა და ყოველდ-შემძლებლობაზე.

იმასა ჰფიქრობს, რომ სრულსა და საᲡᲘᲪ ერთობას სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ ვერ შეᲭᲘᲛᲔᲜ-რა ისეთი, რასაც შენ წმენდ მეტს ხანს ეცოცხლნაო. მაგრამ ბისᲛᲐᲠᲙᲘ სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ არ შეუძლიან დაიᲪᲐᲕᲐ თავისი ქმნილება იმათ თავს დასხᲛᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲘᲜᲔᲚ ᲛᲮᲚᲝᲕᲔᲚᲘ იმის სიკეთილიᲚᲐ ᲔᲚᲘᲡ, რომ მაშინეე იერიში მიიტანოს, თუ არ ერთის ღონით: ეს ღონე ის არის, რომ დაასრულოს გერმანული გაერთიანების საქმე, დამყარებული მხოლოდ მხეᲓᲠᲝᲜᲘᲡ ძლიერებასა და ყოველდ-შემძლებლობაზე.

ᲝᲛᲘᲡᲐ ჰფიᲭᲠᲝᲑᲡ, რომ სრულსა და საᲡᲘᲪ ერთობას სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ ვერ შეᲭᲘᲛᲔᲜ-რა ისეთი, რასაც შენ წმენდ მეტს ხანს ეცოცხლნაო. მაგრამ ბისᲛᲐᲠᲙᲘ სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ არ შეუძლიან დაიᲪᲐᲕᲐ თავისი ქმნილება იმათ თავს დასხᲛᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲘᲜᲔᲚ ᲛᲮᲚᲝᲕᲔᲚᲘ იმის სიკეთილიᲚᲐ ᲔᲚᲘᲡ, რომ მაშინეე იერიში მიიტანოს, თუ არ ერთის ღონით: ეს ღონე ის არის, რომ დაასრულოს გერმანული გაერთიანების საქმე, დამყარებული მხოლოდ მხეᲓᲠᲝᲜᲘᲡ ძლიერებასა და ყოველდ-შემძლებლობაზე.

ᲝᲛᲘᲡᲐ ჰფიᲭᲠᲝᲑᲡ, რომ სრულსა და საᲡᲘᲪ ერთობას სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ ვერ შეᲭᲘᲛᲔᲜ-რა ისეთი, რასაც შენ წმენდ მეტს ხანს ეცოცხლნაო. მაგრამ ბისᲛᲐᲠᲙᲘ სხვაᲤᲠᲘᲜᲐ არ შეუძლიან დაიᲪᲐᲕᲐ თავისი ქმნილება იმათ თავს დასხᲛᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲘᲜᲔᲚ ᲛᲮᲚᲝᲕᲔᲚᲘ იმის სიკეთილიᲚᲐ ᲔᲚᲘᲡ, რომ მაშინეე იერიში მიიტანოს, თუ არ ერთის ღონით: ეს ღონე ის არის, რომ დაასრულოს გერმანული გაერთიანების საქმე, დამყარებული მხოლოდ მხეᲓᲠᲝᲜᲘᲡ ძლიერებასა და ყოველდ-შემძლებლობაზე.

ᲑᲔᲓᲘᲡ ᲣᲛᲝᲐᲒᲠᲔᲡᲘ ᲣᲤᲠᲝᲡᲛᲝᲑᲘᲡ ᲚᲐᲛᲙᲠᲝᲜᲘᲡᲐᲡ, თვალ-ყურის გდებას დაᲣᲤᲧᲣᲑᲔᲓᲐ ყოველ იმის ნაბიᲯᲘᲡ გადადგმას, ათას ნაირად შესᲬᲣᲮᲔᲑᲝᲓᲐ, დაიღლებოდა და ყველა ამას ვერ აიტანდა. იმპერატორის სიკეᲗᲔᲚᲘ, რომელსაც თვალის სინათლესავით უფრთხილდება ბისმარკი, რომელიც საფუძველია ყველა მის მიერ დაწᲧᲝᲚᲘ ბადისი და ქსელისა, მფარველი ᲯᲐᲓᲝᲜᲐ იმის პოლიტიკისა, ვერ გაუძლეᲑᲡ, ვერ აიტანს ამ ომსა, რადგან საკუთრად თვითონაც მონდომებს ომში მონაწილეობის მიღებასაო.

ᲮᲝᲚᲝᲛ თუ ტახტზედ ავიდა მისი მემკვიდრე, პრინᲪᲘᲠ ფრიდრიხი, მაშინ ᲮᲝᲛ შესᲬᲔᲓᲐ საქმე იმის ქმნილების დასრულებისა, მაშინ ᲮᲝᲛ გასᲬᲧᲔᲓ ძაფი, დაბრკოლდა სამუდამოდ გაერთიანება გერმანიისაო. პრინᲪᲘᲡ არა ერთხელ გამოუთქᲕᲐᲗ, რომ მძᲘᲡᲐ ომი და იმისი დიდი ეᲠᲔᲑᲐ, რომელიც მᲬᲣᲮᲐᲠᲔᲑᲘᲗ მინᲐᲮᲐᲕᲓ და რომელშიაც უნᲔᲑᲣᲠᲐᲓ ᲩᲐᲠᲔᲣᲚᲘᲐᲠᲐ. პრინᲪᲘᲡ სახᲔᲚᲘᲗ იმარᲯᲕᲔᲑᲓᲜᲔᲜ ᲯᲯᲐᲠᲔᲑᲘ, მაგრამ ყველამ იცოდა, ვინც იყო ნამდეᲚᲘᲗ მძლეველი. ღვთის წინაშე, არც თვით პრინᲪᲘᲡ უნდოდა, რომ აᲰᲩᲘᲠᲔᲑᲝᲓᲜᲔᲜ, სწორედ შენი გამარᲯᲕᲔᲑᲐო.

პრინᲪᲘ მუდამ თავის ᲯᲯᲐᲜ-მრთელობაზე ჰᲬᲠᲣᲜᲐᲕᲡ, მუდამ ავადმყოფობა აწუᲮᲔᲑს, მუდამ დაღონებულია. ამიტომ სული ისისი ზეიადობას არ მისᲔᲓᲔᲑ და მხოლოდ მშᲔᲘᲓᲝᲑᲐᲡ ეძებს. ყოველსაᲔᲓ ამას სასოᲬᲐᲠᲙᲕᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ მოᲰᲯᲐᲕს დამაარსებული გერმანიის იმპერიისა.

ᲔᲠᲗᲮᲔᲚᲐᲓ, როცა საᲗᲐᲜᲘ იყო პრინᲪᲘᲡ ავადმყოფობა, შეიძლებოდა კაცს ეფᲥᲠᲐ, რომ ფრიდრიხს მამის ტახტზე ასვლა არ უწერიაო. მაგრამ მაᲗᲘᲜ პრინᲪᲘᲡ ახლო გამᲮᲜᲓᲐ პრინᲪᲘᲡᲐ ᲘᲔᲚᲘᲗᲠᲘᲐ და მᲢᲙᲘᲪᲔᲓ გამᲝᲩᲐᲚᲔᲑᲐ, რომ მე ავალ სამეფო ტახტზედ და ავიᲫᲣᲐᲜ ჩემს ქმარს იმ ორიოდე საფეᲮᲣᲠᲜᲘᲡ, რომელიც ჩვენᲡᲐ და ტახტს შუა არისო. ᲘᲔᲚᲘᲗᲠᲘᲐ ᲯᲘᲐᲜᲐ, როგორც კობᲣᲠᲒᲘᲡ, თავᲘᲗ-გამოდებულია პოლიტიკაᲨᲘ, როგორც სახლი ჰაბსᲑᲣᲠᲒᲘᲡა, ᲖᲘᲐᲓᲘᲐ და თავ-ᲓᲛᲘᲗᲠᲘᲜᲐ მეფეᲡᲘᲐᲜᲘ, მეფᲔᲑᲘᲡ მოᲧᲕᲐᲠᲐᲜ, როგორც თავᲘᲡᲘ დედა და ისეთი მᲬᲔᲜᲐ, რომ თავᲘᲡ მᲬᲔᲜᲝᲑᲘᲗ ᲮᲔᲚᲘᲗ უᲬᲘᲠᲐᲕს ქმარი.

ᲘᲔᲚᲘᲗᲠᲘᲐᲡ სᲗᲣᲚᲘ კანᲪᲚᲔᲠᲘ და კანᲪᲚᲔᲠᲘᲪ სამᲒᲘᲠᲘᲡᲐ უᲬᲔᲓᲘ. პრინᲪᲘᲡᲐᲗ ᲐᲠ აᲠᲐᲠᲘᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲘᲛᲘᲡ ᲨᲔᲣᲚᲔᲑᲐ, ᲕᲘᲜᲪ, ᲨᲔᲣᲛᲚᲔᲑᲐ, გერმანიის დედოფალი ᲨᲔᲘᲥᲛᲜᲔᲡ. პრინᲪᲘᲡᲐ ᲘᲔᲚᲘᲗᲠᲘᲐᲡ საᲐᲠᲚᲐᲛᲔᲜᲢᲝ დაწესებულებანი უნდა გერმანიისათვის, უნდა ყოველივე ის, რაც, კანᲪᲚᲔᲠᲘᲡ აზრით, დარᲔᲓᲔᲑᲐ იმის ᲨᲔᲜᲝᲑᲘᲡ, სიკეთილია სიმპერატორო გერმანიისათვის. ამიტომ არის, რომ რაკი ბედის-წერა ხელში ვერ დაუᲫᲔᲠᲘᲐ, რადგან ᲘᲡᲘᲜᲘᲐᲜ, რომ აქაური ᲔᲐᲥᲠᲔᲑᲘ სიყალბეს სჩადიანო, მაგრამ ᲯᲯᲐᲠ-ᲯᲐᲠᲝᲑᲝᲗ ამ გარემოებისათვის ᲧᲣᲠᲐᲦᲔᲑᲐ არავის უთხოვებია. რომ იკითხოთ, თვითოეულად დგებიახელებენ, რომელს ეᲐᲥᲐᲡᲐ აქეს ყალბი სასწᲝᲠᲘ და ყალბი საᲮᲝᲛᲘ. ᲔᲐᲥᲠᲔᲑᲘ-კი ᲘᲚᲘᲛᲘᲒᲔᲑᲘᲐᲜ, რადგანაც იკიან, რომ იმათი უᲬᲘᲜᲘᲓᲘᲡᲝᲑᲐ დაუᲯᲯᲔᲚᲘᲐ რჩება.

*** ახალქალაქი (ახალციხის მაზრა): ამ ᲭᲐᲛᲐᲓ ისეთი ტᲐᲠᲘᲡᲘᲐ დგას ჩვᲔᲜᲘᲨᲘ, რომ, ეგონᲔᲑᲗ, არც ტფილისᲨᲘ იყოს ამისთანა სითბო. ᲒᲚᲔᲜ-ᲯᲐᲪᲝᲑᲐᲛ გაიხარა, გაᲨᲐᲚᲐ გუთანი და ფარᲪᲮᲘ და გამᲮᲜᲚᲐᲚᲐ თავის საქᲝᲜᲔᲚᲘ მინდᲝᲠᲔᲑᲨᲘ. ᲧᲕᲔᲚᲐᲜᲘ-კი ᲔᲒᲘᲗ უᲧᲣᲠᲔᲑᲔᲜ ამ ᲜᲐᲜᲘᲡ ტᲐᲠᲘᲡᲘᲡ და ᲨᲘᲨᲝᲛᲑᲔᲜ, ᲔᲐᲘ თუ ᲐᲮᲠᲘᲚᲛᲐ თოᲚᲘ მოგᲘᲯᲐᲧᲔᲑᲘᲡᲐ.

ახალი ამბავი აქ ის არის, რომ აქაური მაზრის უფროსი, ბ-ნი სუმბათაᲨᲘᲚᲘ, გადაიᲧᲤᲔᲜᲔᲡ ბორᲩᲐᲚᲝᲡ მაზრაᲨᲘ. ახალქალაქᲔᲚᲔᲑᲛᲐ მადლობისა და პატიᲘᲡᲪᲔᲛᲘᲡ ნიᲨᲜᲐᲓ სუმბათაᲨᲘᲚᲘᲡ ᲔᲐᲮᲨᲘᲛᲘ გაუმᲐᲠᲗᲝᲗ და მადლობის სიტყვა მოᲬᲮᲚᲔᲡ. შემᲓᲔᲒ მთელმა კრებულმა მიაᲪᲘᲚᲐ სადგომამდე და მეორე დღეს რამდენსამე ვერᲬᲮᲚᲘ გაᲬᲧᲔᲓ. სუმბათაᲨᲘᲚᲘᲡ მაგიერ აქ ჩამოᲓᲘᲓᲔᲡ პოლკოᲕᲜᲘკი ტᲐᲠᲐᲡ დიაᲩᲙᲝᲕᲘ, წინანდელი უფროსი ბორᲩᲐᲚᲝᲡ მაზრისა.

*** სოფ. ნიგოითი (გურია): აგერ ორი-სამი წელიწადია, რაც თავ. მᲐᲭᲣᲢᲐᲫᲔᲑᲘᲡ ტყეᲨᲘ დიდი მუშაობაა. რკინის გზას ამ ტყიდგან გაᲐᲥᲕᲡ წელიწადში ორმოცი-სამოცი ათასი საᲫᲔᲜᲘ შეᲨᲐ. ეს, რასაკვირველია, დიდს შემოსავალს აძლᲔᲕᲡ მემᲐᲨᲘᲜᲔᲑᲡ და სოფლᲔᲚᲔᲑს, მაგრამ მგონია, რომ ამ რამდენსამე წელიწადᲨᲘ ტყე სრულიად მოიᲩᲐᲮᲡ; დღესაც ტყე ნᲐᲕᲘᲠᲐᲛᲓᲔ განადგურებულია. ერთი რამ კარგი მᲝᲭᲕᲔᲑᲐ ტყის ამორᲩᲔᲑᲐ; აქაური დამᲝᲐᲚი ᲰᲐᲕᲐ გიᲝᲨᲘᲜᲓᲔᲑᲐ და სახᲔᲜᲐᲒ-სათესი მიწა მოგᲒᲕᲛᲐᲢᲔᲑᲐ. ეს, რასაკვირველია, კარგი იᲥᲔᲜᲐ, თუ რომ უტᲧᲔᲑᲝᲛᲐ და უᲨᲔᲛᲝᲛᲐᲓ არ გაგᲔᲕᲘᲠᲐ საქმე.

*** ახალციხე: მარტის უკანასკᲜᲔᲚᲘ რიცხვებᲨᲘ სიცᲮᲕᲔᲡ და წᲕᲘმამ ისე შეᲒᲕᲐᲬᲣᲮᲐ, რომ იძულებული

ეგეზადა ისეე თბილი ტანისამოსი ეგეცეცა. ისე ცოვა, რომ ბუხ-ებში ცეცხლს ეანებენ. ახლო-მახ-ლო სოფლებში თოალი მოვიდა.

*** 3-ს აპრილს, მე-10 განყოფილებაში, ბაბალოფის ქუჩაზედ ნეიზარ-ალალა ბანეზოვი, როცა მიდიოდა რეალსებზე, სა-ბალოს მახლობლად, გაუფრთხილებლობის ბინ ქვეშ მოექცა ლოკომოტივს, რომელმაც ბანეზოვს ფეხი დაუმსხვრია. ოჯახეზოვი გა-ბანეზოვს რკინის გზის საავადმყოფოში.

*** 3 აპრილს, მეცხრე განყოფილებაში, ბალამის ათს საათზე, გაუტეხია ტფილი-ბის მეორე გილდიის ვაჭრის, სოლომონ ბალინინოვის, მაღაზია, რომელშიც ისეიდეა ბალდრო წოდების კაცთათვის საჭირო ნივ-ებები, და წაუღიათ სხვა-და-სხვა საქონელი ბალეფის 3,562 მანეთისა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დაბალ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

სოფ. ხულა (ზემო-აჭარა). უნდა მოგახსენოთ, რომ ამ ჟამად ზემო-აჭარაში დიდი ალიაქოთი და აყალ-მაყალია. საქმე ის არის, რომ რუსეთ-ოსმალოს უკანასკნელის ომის დროს ზემო-აჭარიდგან სრულიად «უხეპე-ოდ» დაკარგული შეიდი-რვა კაცი, რომელებსაც სახლში დაბრუნებიათ ცოლ-შვილი. აქამდის ამ დაკარგულის კა-ცებისა არა ისმოდა-რა და იმთ ცო-ლებმა გადასწყვიტეს, რომ ჩვენი ქმრები უსათუოდ სადმე დახოცილან, თო-რემ აქამდის ან შინ დაბრუნდებოდ-ნენ, ან შემოგვითვლიდნენ: ცო-ცხლები ეართ და «იშალლა» მალე ნანახავთო. ალბად ჩვენი ქმრები გა-ბასალმებიან ამ წუთი-დუნიასთა. ეურომ ამ ფიქრში ყოფილან ამ სამი-თოხის წლის წინად ქმარ-დაკარგუ-ლი ქალები; ქმრების ლოდინით ილა-ლი გასწყვეტიათ, გათხოვება გადაუ-წყვეტიათ და კიდეეც გათხოვებუ-ლან, მაგრამ თქვენს მტერს, მკითხ-ველო, რაც ამ საბრალო დედაკაცებს მოუვიდათ. ამ ერთის კვირის წინად ოლიაკამ ამბავი მოიტანა, რომ ამ გათხოვებულ ქალების წინანდელი ქმრები ესენიდ (ტყვედ) ყოფილან ეაეანელი რუსეთში, ცოცხლები ეართინ და თავიანთ სამშობლო ქვე-ყანაში ბრუნდებიანო. როგორც ამ ამბის მომტანი ამბობს, იმ ესენრებს თურმე ფულებიც ბლომად მოაქვთ და ძალიან კარგად შეუსწავლიათ რუ-სული ენა და «ზაკონნიკაო».

რასაკვირველია, ამ ამბის გამგონე ახალს ქმრებს, რომლებსაც იმ ქა-ლების ხელში ორი – სამი შვილი ჰყავთ, გულში ელდა ეცათ. ეხლა იმის დარდში და ფიქრში არიან, რომ თუ ქალები წაგვართვეს წინანდელ ქმრებ-მა, მაშინ ჩვენნა და ჩვენს შვილებს რა გვეშველებაო. ქალები არა ნაკლებად არიან შეწუხებულნი, რადგანაც ზო-გიერთს მათგანს ესიარდ წაყვანილ ქმრებისაგან და ეხლანდელებისაგანაც შვილები ჰყავთ. ეინ იცის, საითკენაა მი-მართული იმათი გრძნობა და სურვი-ლი, წინანდელის ქმრების სიყვარული დასძლევს, თუ ეხლანდელებისა ერთის სიტყვით ცოლებიცა და ქმრებიც დიდს გაჭირვაში ჩააგდო ხსენებულ-მა ამბავმა. საბრალო ქმრები ზმირ-ზმირად მოდიან ამბის შესატყობად სოფ. ხულას, სადაც ზემო-აჭარის «უჩასტკის» სამმართველო ი მყოფე-ბა. უეჭველია, აქ ადგილობრივს «აბუკატებს» მიჰმართავენ, იქნება ამათ მაინც აგვიხსნან, თუ რა მოგვივა, კანონი ვისკენ არის: ჩვენსკენა, თუ წი-ნანდელის ქმრებისაკენაო.

რაკი „აბუკატები“ მოვიხსენიე, მგონი, ურიგო არ იქნება ამათ შესა-ხებაც რამდენიმე სიტყვა ესთქვა ხულაში იპოვებიან ძალიან და-ოსტატებული და გაქნილი აბუკატე-ბი, რომლებსაც სწორი არა ჰყავთ სხვა სოფლებში. ყველა სოფლებიდან ამათთან მოდიან «ზაკონისა და შერ-იეთის» დასაკითხავად და ესენიც, რა-საკვირველია, ასწავლიან თავისებუ-რად. ამ სოფლების ბედ-იღბალი სწო-რედ ამ აბუკატების ხელშია. ზემო-აჭარელი აბუკატების დაუკითხავად თავსაც არ შეჰყოფს „უჩასტკის“ სა-მმართველოში; როდესაც დარწმუნ-დება აბუკატის ჩაგონებით, რომ საქმეს მოვიგებო, მაშინ მიდის სა-მმართველოში და უნდა უყურონო, როგორ და რასა ლაპარაკობს სა-ცოდავი «ფუხარა» თავის დასაღუ-პავად. რაც უნდა ეცადოთ, ვერ ჩაა-გონებთ, რომ ცუდად და ურიგოდ ლაპარაკობს, ისე შეუბოჭავს აბუ-კატს, რომლის სიტყვას ვერაფრით ვერ გადუვა. ამ ჩვენ ხულელ აბუ-კატებს ერთი კარგი ადათი აქვთ: მა-ინცა-და-მაინც დიდს სასყიდელს არ ართმევენ თავიანთ მსხვერპლსა. ორ-ასი დრამი იაღი და ან ერთი-ორი ოყა ყველი, მგონი, დიდი ხელ-ფასი არ იქნებოდა, თუ რომ აბუკატები საწყალს ფუხარას არა ჭლუბავდნენ.

იმ ქალების დღეეანდელმა ქმრებ-მაც, რასაკვირველია, მიჰმართეს ამ ჩვენს აბუკატებს და იაღსა და ყველს ერთი-ორად გაიმეტებდნენ, თუ რომ აბუკატებს შეელა შეეძლოთ. ამ ცოლ-ქმრობის საქმემ ძალიან დაა-ღონა და დაიფიქრა არა მარტო თავ-ზარდაცემული და ადეკატობაში გა-მოუცდელი ცოლ-ქმრები, არამედ თვით ბ-ნი აბუკატებიც. ჩვენ მაგ საქმეში ვერას გიშველიეთო, გატუ-დნენ ესენი, რადგანაც ის დაკარგუ-ლი ქმრები ეს ათი წელიწადია რუ-სეთში იყენენო და შესაძლოა «მექ-თებში» ისწავლეს რუსული ენა და კანონნიო; იმათ ჩვენ ვერ შეეეკედ-ებით, მაგრამ ერთი რამ მაინც უნ-და გირჩიოთო. ის ქმრები რომ ჩა-მოვლენ, უსათუოდ თქვენზე სარჩელს შეიტანენ, ცოლები დაგვიბრუნეთო; თქვენ-კი მოამზადეთ მოწმები, რომლებმაც უნდა სთქვან, რომ „ყა-ეღაში“ (ომში) წასელის წინად ცო-ლები თავიანთის ნებით გაუშვეს და ამით ცოლ-ქმრობის ეალდებულობა ახადესო. მოწმების შოონა ძნელი არ იქნება და თუ რამე გეშველებათ, მხოლოდ ამ ღონის-ძიებითაო.

როგორც ჰხედავთ, აქ დიდი იმე-დი აქვთ ცრუ-მოწმობისა. მართ-�a, ტყუილად დაფიცება აქ დანა-შაულობად არ მიიჩნიათ და ყოველ-თვის შეგიძლიანთ რომელსამე ფუხა-რას ერთის წყვილის ქალაშნისათვის ტყუილი ფიცი აკისრებინოთ. აქა�-მა ყადმი შეადგინა ფიცის ქაღალდი, რომელიც ცრუ-მოწმეს ემუქრება ოჯულისა და ცოლის დაკარგვას და სხვა ძლიერს სასჯელს, მაგრამ აქაუ-რები ტყუილს მაინც არ ერიდებიან და ძლიერ ფიცსაც ერბოიან ფაფა-საკითა ჭალაპაევენ.

მეტი არ იქნება მოვიხსენიო, თუ როგორ ებრძოდა ამ სენს ოსმალოს დროს შერიფ-ბეგ ხიმშიაშვილი, დღეს გენერალ-მაიორი ალექსანდრე ალექ-სანდრეს ძე აკარსკი, როცა იგი გა-ნაგებდა ჩვენს მხარეს. ინ რას მოგ-ვითხრობენ აქაურები ამის შესახებ: იმას, ვისაც ტყუილს ფიცს შეაწამებ-დნენ, როზგი არ ასცილდებოდა და ზოგჯერ ხუთს ზეფა კბილს და ამ-დენსავე ქვედას დასთხრიდნენ; ეს თუ საკმაო არ იყო, მაშინ დამნაშავეს სიცხე-ში ტიტეელ-შიშველს მიაბამდნენ ხეზე, თაფლს წაუ ეამდნენ და, რასაკვირ-ველია, ამ საბალოს ბუზები დიდს სატანჯველს მიაყენებდნენ.

ბევრია იმის მაგალითები, რომ ცრუ-მოწმეებმა არა ერთი და ორი მართალი კაცი დაჰღუბეს, მაგრამ ამ მაგალითებს არ მოვიხსენებ. უიმ-სოდაც ცხადია, თუ რამდენად მაენე და დამღუპველია ტყუილი ფიცი და ცრუ-მოწმობა.

დროებით ზეგნელი

უცხოეთი

საფრანგეთი ახლადი მთავარ-მინისტ-რი სოფრანგეთისა ბ-ნი ფლოკე ესდა თითქმის სამოცის წლის კაცია. 1851 წელს ადვოკატობა დაიწყო და თანა-მშრომლობდა გაზეთ «Temps»-სა და «Siecl»-ში. 1869 წელს პარეულად გამოეიდა კანდიდატად არჩეულებზე, მა-გრამ არ იქნენ არჩეული. ადვოკატობა-ში ფლოკეს სამეო ნიჭი გამოიჩინა და რამდენიმე დიდი საქმე მოიგო. 1870 წელს პარიეის მერის თანაშემწედ იქმნა არჩეული, სოდო 1871 წელს სენის დეპარტამენტის დეპუტატად. მალე ფლო-კეს დაჭარბდა, რომ კომუნის საქმეებში მონაწილეობას იღებდა და ამიტომ და-პატიმრებული იყო ერთის თვეის კა-დით. 1874 წელს საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარეობა მიიღო. 1875 წელს დეპუტატად არჩეეს პალატაში. ამ უკა-ნასკნელს დროს ფლოკე პალატის თავ-მჯდომარედ იყო და თითქმის ყველს საუკეთესო კანდიდატად მიაჩნდა მთა-ვარ-მინისტრობის ადგილის დასაკავებლად.

ახლა რადიკალების დიდის ხნის სურ-ვილი შესრულდა და სამინისტროს მოთავეად ამითი კანდიდატეა. ოპორტუ-ნისტები ტეტსლეს ჭერიან პირიდამ და არ მოსწონთ რადიკალი ფლოკე. ოპორ-ტუნისტები ამბობენ, რომ ფლოკე თავ-ქარიანი კაცია და მაგის ხელში მთავრობას სრულიად დაკარგება მნიშვნელობა და პატივის-ცემა. ფლოკეს აზრი, რომ გარეშე საქმეთა მინისტრად გობლე და-ნიშნოსო, დიდად უბედური და საშიში აზრია: გობლე დაუფიქრებელი კაცია, ჭკვის გულისა, შედარ ტიკეურებს და გა-ბასობსო. ერთი ბეჭვა რამ რომ მოხ-დეს საფრანგეთ-გერმანიის საზღვარზე, ის მაშინვე წაეწყება გერმანიის ელჩს მიუნსტერს და, ვინ იცის, იქნება, ომიც გადაგვადოსო. გობლეს არც დიპ-ლომატიის ცნობა აქვს, არც საქმირ ტოდნა და არც ხასიათია.

კლემანსოს დასის რადიკალებ-ი მა-ლიან მოსაწყენია ხრიან, რომ ფლოკეკ დღეს მთავარ-მინისტრად. დღეკინდელს ეოფაშია, ამბობენ ისინი, მაგაზე რა-დიკალს სამინისტროს ეერ შეეადგენთო.

დამოუკიდებელი დეპუტატები-ეი, რო-მელნიც დასებზე შორსა სდგანან, ესე ლაპარაკობენ ფლოკეზე: ფლოკე ამთა-ზე მეტს ეერას გაკეთებს, რაც მაგის წინა მოადგილეებმა გაკეთებესო. დაპირ-ბა-კი ბევრისა იცის და შესრულება-კი არა. სამოდ-ოთხიოდე თვეის შემდეგ ჩამოეცდებიან მეგობრები და ერთს მეშვინეერს დღეს კეკე ისეე გადმობრ-ძნდება მთავარ-მინისტროობიდამ, რა-გორც ბრისსონი. ჩვენ დიდად გვინდა, რომ შეგეკეშლოს ზნეობრივ დაეკმაროთ ფლოკეს კაბინეტსა, მაგრამ ჩვენი სურ-ვილი სურვილადვე დარჩება, რადგან ფლოკე უსასიათო კაცია.

გერმანია. ერი ადეტებიათ მეეგება თავის ახალს იმპერატორს, რომელიც გამოაჩნდა შარდოტენბურგის სასახლეს ფანჯარაზა. იმპერატორმა ლიმილითა და თავეის დაკვრით მადლობა გადაუხადა ერსა.

— იმპერატრიცა ვიქტორია იმპერა-ტორის ფრიდრიხის სურვილით ბოზნინს წავიდა ერის ნუგეშად, რადგან იქ წყალ-დიდობამ ქეეყანას დიდი ზარალი მისცა. ბისმარკსა და იმის დამ-ქაშებს უნდოდათ, რომ იმპერატრიცას მაგიერ ბოზნინში მემეკიდრე ბრანეი ვილ-ჰელმი წასულიეო. იმპერატრიცა სა-განგებო-მატარებლით მიეიდა ბოზნინში. ამის გამო ქალაქი ბაიროლებით შეიმკეს, დედოფალი სულ ოთხს სასთუს დარჩა ამ ქალაქში და შემდეგ ისეე უკან და-ბრუნდა.

— ინგლისის დედოფალს ვიქტო-

ბისმარკს უნდა, დიდხანს იცოცხლოს იმპერატორმა, გაიმარჯვოს მეცნიე-რებამ ან ავადყოფობამ. ბისმარკს ეერ ინან ჯან-მრთელისა-კი არა, ავად-ყოფისა და უძლურის მემკვიდრე ეარინესა.

მაგრამ პირველი იმისი იმედი, თა-ნაგრძნობელი და მოტრფიალე, რო-მელიც მოწოდებულია დაადგირგვი-ნოს იმისი სურვილი, არის პრინცი ვილჰელმი, შვილის-შვილი იმპერა-ტორისა, მემკვიდრე ტახტის მემკვიდ-რისა. ვილჰელმ პირველის შემდეგ, ეს ბაბა აქეს დამყარებული ბისმარკს ყველა თავისი იმედები, ყველაზე მე-ტად იმპერატორის ოჯახში უყვარს ეს პრინცი, რომელმაც უნდა იმე-ფოს ვილჰელმ მეორეს სახელითა. ეს ბაბა კარგად აქეს შეთვისებული აზ-ბერი თავის პაპისა და ბისმარკისა, ორთავეს ძრიელ უყვართ კიდეცა; თავიანთ სურვილსა და აზრს იმას ეზიარებენ, იგია მათი იმედი და სი-ცოცხლე. ეს ვილჰელმი მეორე ფრიდ-ბინ დიდივით მეფობის მოყვარეული, ბეეთმარია და გულადი. ცბიერნი და ეზრისე

რაის გადაუწყვეტია, რომ ბერდანში მიეგდეს ამ მოკლე ხანსა.

— იმერეთის კანცლერს წარუდგენია განმარტებითი მოსსენება. ამ მოსსენებაში ბისმარკი ამბობს, რომ შესაძლებელია ალექსანდრე ბატენბერგმა კელნ დაბრუნოს ბოლგარეთის ტახტი. თავადი ბისმარკი ამ დღეებში კარტინს წასულა, როგორ ნიჰილისტებსა და წყალ-დედობას დიდი ზარალი მიუცია ხალხისათვის. ამბობენ, ვითომ ბისმარკი უფრო იმიტომ წავიდა კარტინს, რომ ამ სახით წინააღმდეგობა გაუწიოს იმ პროექტებს, რომლის მომხრეც იმპერატორია ალისა.

დეპეშა

3 აპრილი

პეტერბურგი. შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით გაზეთი «Саратовскій Листокъ»-ი გაუქმებულ იქმნა ერთის თვის ვადით.

გუშინ გარდაიცვალა წყალმანკისაგან სახელოვანი მოგზაური მიკლუხა-მაკლაი.

«Новое Время» იუწყება, რომ იუსტიციის მინისტრს შემდეგი აზრი გამოუთქვამს იმ პროექტზე, რომელიც შეადგინა საპატიმროთა მთავარ-სამმართველოს უფროსმა და რომელშიაც ნათქვამია, რომ ციმბირში გზაენა დამნაშავეთა გაუქმებულ იქმნასო: არ შეიძლება მოისპოს ციმბირში გზაენა დამნაშავეთა და იქ გზაენის მაგიერ დაენიშნოს ხოლმე მათი გასასწორებელი სასჯელი ისე, რომ სრულიად და საესებით არ შეირყას მთელი სისტემა სასჯელთაო. ჩვენის აზრითაო, დაუსკვნია მინისტრსა, ციმბირში გზაენა უნდა დარჩეს არა მარტო საპოლიტიკო და სარელიგიო დანაშაულობათათვის, არამედ მაშინაც, როცა ნათესაობის წინააღმდეგი დანაშაულობაა ჩადენილიო.

პარიჟი. პრინცმა ვიქტორ ნაპოლეონმა პროკლამაციით მიჰმართა საფრანგეთის ერსა.

ბულანჟეს მომხრენი ამზადებენ პროკლამაციას, რომელსაც 300,000 ცალს დაჰგზავნიან და დაარიგებენო.

ბუქარესტი. მღელვარება და არეულობა გლეხთა შორის რუმინიაში უფრო და უფრო ძლიერდება. ბუქარესტში მრავალად ჩამოიყვანეს დაპატიმრებულნი. თავერობას განზრახვა აქვს აჯანყებულ გლეხთა წინააღმდეგ სასტიკად მოიქცეს.

პეტერბურგი. შემუშავებულ იქმნა წესნი რუსეთის ქვეშევრდომობისაგან გამორიცხვისა. გამორიცხვა კაცისა რუსეთის ქვეშევრდომობისაგან სისხლის სასჯელი-კი არ იქნება, არამედ სამოქალაქო სასჯელი ისეთის საქციელისათვის, რომელიც რუსეთის ქვეშევრდომს არ შეეფერება.

ბუქარესტი. პალატის კრებანი შესწყდა და მალე წარმომადგენელნი დათხოვნილ იქნებიან. ახალი არჩევნები მაისისათვის არის დანიშნული.

4 აპრილი

ლონდონი. ჩრდილო. დეპარტამენტის დეპუტატის არჩევნების დროს გენერალმა ბულანჟემ 172,000 კენჭი მიიღო, იმისმა მეტოქემ, ოპორტუნისტების კანდიდატმა ფუკარმა-კი მხოლოდ—76,000. ამომრჩეველთა რიცხვი იყო სულ 267,530.

პარიჟი. მონმარტრის ქუჩაში, იმ სახლის წინ, საცა ბულანჟეს მომხრე გაზეთების რედაქციებია, შეიყარა გუშინ საღამოს დიდ-ძალი ხალხი; ამ ხალხმა დაინახა ერთის სახლის წინ ტრანსპარანტი, რომელზედაც მუშაოთისა და ტაკი-მასხარას სახით იყო გამოსახული ჟულ ფერრი და ხელში მასხარების სასროლი კრკალი ეჭირა. ამაზე ხალხმა შეჰქმნა ყაყანი, ღრიანცელი და სტეენა. ხოლო იქ-კი აღტაცებით დაიწყო ღელვა, საცა დაინახა მეორე ტრანსპარანტი, რომელზედაც გამოსახული იყო ბულანჟე სამხედრო ტანისამოსითა. საიმისო უწესოება არა მომხდარა-რა. პარიჟის სხვა უბნები სრულიად დამშვიდებულია.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲑᲘᲠᲟᲐ 1 ᲐᲞᲠᲘᲚᲘ

	მეორეულ ს.	გამყიდ-ველის.	ბაყიდ-ველის.
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ხუთ-მანთიანი ოქრო.	— ,,	— ,,	9 53
ტამოჟნის კუპონები .	— ,,	— ,,	190½
მანთიანი ვერცხლის ფული	— ,,	— ,,	1 4
5% პირველის შინაგანის სესხის მომგები ბილეთი	— ,,	— ,,	269½
—მეორისა	— ,,	— ,,	245½
გირავნობ. ფურცელნი ტფილისის ბანკისა .	— ,,	— ,,	— ,,
ქუთაისის ბანკისა . .	— ,,	— ,,	— ,,
ტფილისის სურთიერთო ნდობის საზოგადოებისა	— ,,	— ,,	— ,,

„ᲘᲕᲔᲠᲘᲘᲡ“ ᲤᲝᲡᲢᲐ

თელავი, გამგეობის წევრს. თქვენგან გამოგზავნილს ანგარიშს ვერა გვეშველავო, ყოველი უწინარეს იმიტომ-რომ ყოველივე მგგგარი ანგარიში ყველოვანად შემოწმებული უნდა იყოს გამგეთა ხელის მოწერითა.

საკალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქეს ჩუენ (1888) წელიწადია. ქვეყნის შექმნიდან **7396**.

ძველი ინდიქტიონი მე-14, ამისი ქორონიკონი—უმ=480 წელია. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ.

ახალი ინდიქტიონი მე-4, ამისი ქორონიკონი—მდ=44 წელიწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ.

1888 წლის ზედ-ნადებია—25.

აპრილი 30 დღით არის.

5 დღე სამშაბათი. მარკოსისა და თეოდულოსი. კათოლ. ვიკენტისა. სომეხ. მარწვაა. მუსულ. მე-6 რიცხვი თთვისა შაბანისა, 1305 წ. ჰეჯრისა.—ᲨᲣᲛᲐᲠᲘᲢᲘ შუა-დღე 12—0. ტფილისში მზე ამოდის 5—17, ჩადის 6—43. მთვარე 7 დღისაა.

6 დღე ოთხშაბათი. წმ. იერემიასი და ᲒᲘᲢᲝᲠᲘᲡᲘᲡ. კათოლ. ცელესტინისი. მუსულ. მე-7 რიცხვი თთვისა შაბანისა, 1305 წ. ჰეჯრისა.—ᲨᲣᲛᲐᲠᲘᲢᲘ შუა-დღე 11—59. ტფილისში მზე ამოდის 5—16, ჩადის 6—44. მთვარე 8 დღისაა.

7 დღე ხუთშაბათი. დანილისა და სერაპიონისა. კათოლ. რუფინისა. მუსულ. მე-8 რიცხვი თთვისა შაბანისა, 1305 წ. ჰეჯრისა.—ᲨᲣᲛᲐᲠᲘᲢᲘ შუა-დღე 11—59. ტფილისში მზე ამოდის 5—15, ჩადის 6—45. მთვარე 9 დღისაა.

8 დღე პარასკევი. მოწ. ირიდიონისა და ფულგენტისა. კათოლ. იანუარისა. სომეხ. მარწვაა. მუსულ. მე-9 რიცხვი თთვისა შაბანისა, 1305 წ. ჰეჯრისა.—ᲨᲣᲛᲐᲠᲘᲢᲘ შუა-დღე 11—58. ტფილისში მზე ამოდის 5—13, ჩადის 6—39. მთვარე 10 დღისაა.

გამოსადეგი ცნობანი

ᲜᲘᲜᲠᲘ

1 აპრილიდამ 16 აპრილამდე.

თეთრი ბერი რუსული 1 გრ. 5 კაპ.
ბერი 1-ის ხარისხისა . . 3 »
» 2 » 2½ »
თოხლის წოთელი ბერი 1-ის ხარის. 5 »
» » 2 » 3½ »
» » 3 » 3 »
ჯვარის მამის ბერის ღაკაში »
1-დის ხარისხისა . . 5 »
მე-2 ხარისხისა . . 4 »
მე-3 — . . . » »
ძროხის ხორცი . . . 9 »
» 2 » 8 »
სუკი . . . . 16 »
ცხვრის ხორცი 1-დის ხარისხისა. 12 »
ღორის ხორცი 1-ის ხარისხისა. » »
» 2 » » »

მიმოსვლა ცეცხლის გემებისა

შავს ზღვაზედ.

ბათუმიდამ გადის: ხუთშაბათობით ნაშუადღევის 4 საათზედ მოკლე გზით და ოზოროსიაისაკენ და კერჩში შეიყოლის. შაბათობით საღამოს 8 საათზე შორის გზით (ეკვლა ნავთ-სადგურებში შეიყოლის).

კეირაობით საღამოთა, ავზღვარგარედ, სტამბოლამდე მიდის.

ბათუმში მოდის ოდესიდამ: სამშაბათობით შუა-დამისს შორის გზით.

პარასკევობით დიდით ოდესიდამ მოკლეს გზით (კერჩსა და ოზოროსიაისაკენ შესვლით).

შაბათობით — დიდით სტამბოლიდამ.

ფოთიდამ ბათუმში მოდის: სამშაბათობით—იმის შემდეგ, როცა სოხუმიდამ მოდის გემი ძორის გზით; ხუთშაბათობით—დიდის 9 საათზე და მაისწორობს შორის გზით მოსაარულე კეკეასიისა და ყირიმის გემსა.

შაბათობით—დიდის 9 საათზე და მაისწორობს შორის გზით მოსაარულე კეკეასია-ყირიმისა და რუმეელია-ანატოლიისაკენ წამსვლელს გემებს.

ბათუმიდამ ფოთს მიდის პარასკევობითა და კეირაობით. რაკი გემი მოკა ფოთიდამ, ბათუმის საბაგენტო გაგზავნეს ხოლმე, როდის წავა ფაქ.

ამის გარდა ყოველ-კვირა ფოთში მიდიან ოდესიდამ და ყირიმ-კეკეასიის ნავთსადგურებიდამ გადაწყვეტილს კალაზე გემები.

კეირაობით, საღამოზე, და სამშაბათს ბათუმისაკენ მიდიან, რაკი თავის სავჭეებს გასთავებენ. მერე ბათუმიდამ პარასკევობით მიდიან ეირიმ-კეკეასიის ენსთ-სადგურებისაკენ, ხოლო თუ საჭიროა, ფოთშიაც შეიყოლიან ხოლმე.

რუსეთის სასაგზაო საზოგადოების საგენტო ამოიფაფეს სასახლის ქუჩაზე, არწერეთელიანის ქარვასლაში, № 101.

მიმოსვლა რკინის გზისა

ბათუმსა და ტფილისს შუა

სტანციები	მოდის		გადის	
	საათ.	წამ.	საათ.	წამ.
	დ ი ლ ი თ			
ტფილისი.	—	—	8	49
აეკალა....	9	9	9	11
მცხეთა....	9	32	9	40
ქსანი	10	3	10	05
კასპი.....	10	33	10	36
გრაკალი ...	10	59	11	1
გორი.....	11	25	11	40
ქარელი ...	12	8	12	11
გომი	12	37	12	41
ხაშური.....	1	2	1	17
სურამი	1	29	1	32
ფონი.....	2	—	2	3
ბეკათუბანი.	2	56	3	16
მარელისი ...	3	45	3	48
ბელაგორი..	4	15	4	18
ძირულა.....	4	45	4	48
ყვირილა...	5	26	5	40
აჯამეთი	6	14	6	16
	ს ა ღ ა მ ო თ ი			
რიონი	6	29	6	44
კოპიტნარი.	6	08	7	10
სამტრედია.	7	29	7	49
საჯაეახო...	8	5	8	7
ნიგოითი ...	8	27	8	30
ლანჩხუთი ..	8	42	8	46
სუფსა.....	9	19	9	27
ნატანები...	9	52	9	55
ქობულეთი .	10	22	10	25
ბათუმი	11	13	—	—

სტანციები	მოდის		გადის	
	საათ.	წამ.	საათ.	წამ.
	დ ი ლ ი თ			
ბათუმი....	—	—	8	4
ქობულეთი .	8	54	8	57
ნატანები....	9	25	9	29
სუფსა	9	55	10	2
ლანჩხუთი...	10	35	10	39
ნიგოითი...	10	51	10	53
საჯაეახო ...	11	14	11	16
სამტრედია.	11	33	11	51
კოპიტნარი .	12	13	12	16
რიონი	12	47	1	2
აჯამეთი	1	15	1	18
ყვირილა...	1	58	2	10
ძირული	2	48	2	50
ბელაგორი .	3	17	3	20
მარელისი...	3	47	3	49
ბეკათუბანი.	4	18	4	37
ფონი	5	30	5	34
	ს ა ღ ა მ ო თ ი			
სურამი.....	6	2	6	5
ხაშური.....	6	17	6	32
გომი	6	50	6	54
ქარელი.....	7	16	7	19
გორი	7	44	7	54
გრაკალი....	8	15	8	17
კასპი	8	40	8	43
ქსანი	9	7	9	39
მცხეთა	9	28	9	34
აეკალა.....	9	52	9	54
ტფილისი .	10	15	10	46

ქუთაისიდან გადის რიონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზედ და საღამოზედ 5 საათსა და 50 წამზედ.

რიონიდამ ქუთაისს მიდის ნაშუადღევს 1 საათსა და 12 წამზედ და საღამოს 6 საათსა და 55 წამზედ.

ტფილისსა და სურამ შუა

	დ ღ ი ს ი თ			
ტფილისი .	—	—	3	21
აეკალა . .	3	46	3	49
მცხეთა . .	4	19	4	25
ქსანი . . .	4	49	4	52
კასპი . . .	5	24	5	29
გრაკალი. .	6	—	6	3
	ს ა ღ ა მ ო თ ი			
გორი. . .	6	31	6	45
ქარელი. . .	7	18	7	24
გომი . . .	7	53	8	1
ხაშური . .	8	24	8	38
სურამი . .	8	50	—	—

სურამი. . .	—	—	2	59
ხაშური . .	3	11	3	27
გომი . . .	3	50	3	55
ქარელი . .	4	24	4	31
გორი . . .	5	4	5	19
გრაკალი . .	5	46	5	51
	დ ი ლ ი თ			
კასპი. . . .	6	18	6	24
ქსანი. . . .	6	55	6	59
მცხეთა. . .	7	24	7	32
აეკალა . . .	7	55	7	58
ტფილისი .	8	24	—	—

განცხადებანი

დაიბეჭდა და ისყიდება ტფილისის წერნის მაღაზიებში მესამე სახელმძღვანელო წიგნი მიხეილ ნასიძისა:

ქართველი მწერლები

ᲕᲐᲮᲢᲐᲜᲒ ᲛᲔ-ᲥᲘ.

ფასი 15 კაპ.

(10—1)

დაიბეჭდა და ისყიდება გრ. ჩარკეიანის წიგნის მაღაზიაში და წერა კითხვის საზოგადოების სამართველოში:

საუკეთესო ცოდნა

შედგენილი და ახლად შესწორებული გიორგი წერეთლისა.

გამოცემა ზ. ჭიჭინაძისა

ფასი ერთი აბაზი

დაბეჭდილია ბულანჟეს სრულიად უმიშარის

ᲕᲘᲓᲔᲠᲘᲡ ᲡᲐᲘᲩᲔᲠᲘᲡᲐ,

რომელიც ბევრად განკარგულია და გაუმჯობესებულია, თეთრი ალი აქვს და ფრიად იაფადაცა ღირს. ნარდად მყიდველთ ბევრი დაეთმობათ.

ᲥᲐᲠᲬᲐᲜᲐ

Გ. Გ. ᲤᲔᲠ-ᲐᲡᲐᲗᲣᲠᲝᲕᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲝ. ᲕᲔᲠᲐᲖᲔ, ტფილისის ქალაქში.

(50—45)

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ

Მ. Ი. ᲜᲘᲙᲝᲚᲐᲫᲘᲡ

მაღაზიაში მიღებულია და ისყიდება დიდ-ძალი აბრეშუმის სადა ბლონდები, აგრეთვე ნაკერი ჩიქილები აბრეშუმისა და ბამბის ძაფებით და დაბასმულ-ბიცა.

(10—5)

ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲕᲠᲪᲔᲚᲔᲑᲔᲚ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡ

წიგნთ-საწყობში

(Дворцовая ул., Караванъ-Сарай Земельн. Банка, № 109,110)

ისყიდება ყოველ გვარი წიგნები, რაც დღემდის დაბეჭდილა ქართულს ენაზე და გასასყიდად კიდევ მოიტანება, და გარდა ამისა ახლად შეძენილი წიგნები:

	მან.	კაპ.
ანანა ვანაზე სპეკრი, გ. ტატიშვილისა	,,	20
ბუნებისა მოკლეანი, ს. მესტიაშვილისა	,,	15
ფშაური ლექსები, კ.ზ. «ევროპისა» გამოგეზა.	,,	40
ბეჭდეტა, ტრაგედია შექსპირისა, ინგლისურიდან ნთ. ი. მაჩაბლის მიერ	,,	30
ქადაგებანი და მოძღვრებანი ამბროსია ნეკრესელისა, ალექსანდრე ეპისკოპოზის გამოცემა.	,,	50
ნაბა-სოლხან ორბელიანის ლექსიკონი, ალექსანდრე ეპისკოპოზის გამოც. . . .	3	,,
სამართლის წიგნი ვახტანგ რეკულ-მდებელისა (რუსულს ენაზე)	3	50
საუკეთესო ცოდნა გიორგი წერეთელისა მეორე გამოცემა ზ. ჭიჭინაძისა . .	,,	20
ოტელლო შექსპირის ტრაგედია ი. მაჩაბლის ნთარგმნი ინგლისურად . .	,,	50
ჩატეხილი ხიდი შენაშენება «ოთარაანთ ქვრივზე» ...	,,	15

Доз. цен. Тиф., 4 апрѣля 1888 г. Типографія А. А. Михельсона, Гол. Проспектъ въ д. Читахова. რედაქტორი და გამომცემელი ილია ᲐᲜᲓᲠᲔᲯᲐᲫᲔ